

Talousvaliokunnan mietintö 20/1996 vp

Hallituksen esitys luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten ja rahastoyhtiöiden valvonnan tehostamiseksi

Eduskunta on lähettänyt 8 päivänä lokakuuta 1996 talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen 150/1996 vp luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten ja rahastoyhtiöiden valvonnan tehostamiseksi.

Esityksen johdosta valiokunnassa ovat olleet kuultavina hallitusneuvos Seppo Kiviniemi valtiovarainministeriöstä, päälakimies Markku Lounatvuori rahoitustarkastuksesta ja KHT-tilintarkastaja Mauri Palvi KHT-yhdistyksestä.

Hallituksen esitys

Luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin, sijoituspalveluyrityksistä annettuun lakiin, sijoitusrahastolakiin ja rahoitustarkastuslakiin ehdotetaan tehtäväksi Euroopan unionin lainsäädännöstä johtuvat muutokset.

Luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi merkittävää sidonnaisuutta koskeva säännös. Merkittävä sidonnaisuus syntyy, kun luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö suoraan tai välillisesti omistaa vähintään 20 prosenttia jonkin yhteisön osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista tai näillä on suoraan tai välillisesti vastaava äänimäärä taikka näillä on suoraan tai välillisesti oikeus nimittää tai erottaa vähintään yksi viidesosa jonkun oikeushenkilön hallituksen tai muun toimielimen jäsenistä.

Luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on, että merkittävät sidonnaisuudet eivät estä näiden yhteisöjen tehokasta valvontaa. Luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen on toimitettava rahoitustarkastukselle selvitykset merkittävässä sidonnaisuuksissa tapahtuvista muutoksista. Siirtymäsäännöksen mukaan myös toimivien luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten on ilmoitettava merkittävät sidonnaisuutensa.

Luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on, että

luottolaitoksen pääkonttori sijaitsee Suomessa. Vastaavaa lisäystä ehdotetaan sijoitusrahastolakiin.

Rahoitustarkastuslakia ehdotetaan täydennettäväksi siten, että tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava rahoitustarkastukselle valvottavaa koskevasta seikasta tai päätöksestä, jonka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja jonka voidaan katsoa olennaisesti rikkovan valvottavaa tai sen toimintaa koskevia säädöksiä, vaarantavan valvottavan toiminnan jatkumista tai johtavan tilintarkastuskertomuksessa muistutukseen tai tilinpäätöksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen. Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia rahoitustarkastuksen valvottavia.

Lisäksi rahoitustarkastuksen tietojenanto-oikeutta koskevaa säännöstä ehdotetaan täydennettäväksi siten, että rahoitustarkastuksella on oikeus antaa asianomaiselle viranomaiselle tietoa, jotka liittyvät valvottavan selvitystila- tai konkurssimenettelyyn. Samoin rahoitustarkastus voi antaa tietoja valvonnassaan olevan yhteisön tilintarkastajaa valvovalle viranomaiselle.

Valiokunnan kannanotot

Valiokunta ehdottaa, että lakiehdotukset hyväksyttäisiin.

Valiokunta kuitenkin ehdottaa selventävää lisäystä rahoitustarkastuslain muuttamisesta annetun lakiehdotuksen 11 a §:n 1 momentin 1 kohtaan. Lisäys tarkentaa sanontaa implementoitavan direktiivin 95/26/EY 5 artiklan mukaisesti.

Lisäyksellä voidaan osoittaa ilmoitusvelvollisuuden yhteys rahoitustarkastuksen tehtävään valvottavien johdon ja omistajien luotettavuuden ja sopivuuden arvioijana.

Pykälässä säädetään tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuudesta. Hallituksen esityksen mukaan valvottavan tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava rahoitustarkastukselle valvottavaa koskevasta seikasta tai päätöksestä, jonka voi-

daan katsoa olennaisesti rikkovan valvottavaa tai sen toimintaa koskevia lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä. Direktiivin asianomaisessa kohdassa velvoitetaan ilmoittamaan seikoista tai päätöksistä, jotka saattavat olennaisesti rikkoa mainittuja säädöksiä tai määräyksiä, joissa säädetään toimilupaa koskevista edellytyksistä tai jotka erityisesti koskevat rahoitusalan yritysten toiminnan harjoittamista.

Valiokunnalla ei ole muuta huomautettavaa lakiehdotusten johdosta. Valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

että 1., 2. ja 3. lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomina ja

että 4. lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

4.

Laki

rahoitustarkastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä kesäkuuta 1993 annetun rahoitustarkastuslain (503/93) 19 §:n 1 momentti sekä

lisätään lakiin uusi 11 a § seuraavasti:

11 a §

Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus

Valvottavan tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava rahoitustarkastukselle valvottavaa koskevasta seikasta tai päätöksestä, jonka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja jonka voidaan katsoa:

1) olennaisesti rikkovan valvottavaa tai sen toimintaa koskevia lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä, *joissa säädetään toimilupaa*

koskevista edellytyksistä tai jotka koskevat toiminnan harjoittamista;

(2 ja 3 kohta sekä 2 ja 3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

19 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös

(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 14 päivänä marraskuuta 1996

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Tuulikki Hämmäläinen /sd, varapuheenjohtaja Seppo Kääriäinen /kesk, jäsenet Matti Aura /kok, Arto Bryggare /sd, Mikko Immonen /vas, Martti Korhonen

/vas, Riitta Korhonen /kok, Pekka Kuosmanen /kok, Leena Luhtanen /sd, Erkki J. Partanen /sd, Ola Rosendahl /r, Sakari Smeds /skl ja Osmo Soininvaara /vihr ja varajäsen Mari Kiviniemi /kesk.